

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 120/2540

นาย อภัย รัตนสุนทร โจทก์ นาง วไลลักษณ์ เสงี่ยมวงศ์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 46

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคดีส่วนอาญาจำเลยถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดใช้เงินตามเช็คอันเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่ต้องอาศัยมูลความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ จึงไม่ใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาจะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 มาใช้บังคับไม่ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้ทรงเช็คธนาคารทหารไทย จำกัดจำนวนเงิน 200,000 บาท และเช็คธนาคารสหธนาคาร จำกัดจำนวนเงิน 300,000 บาท ซึ่งจำเลยเป็นผู้ส่งจ่ายชำระหนี้เงินยืมให้แก่โจทก์ เมื่อเช็คทั้งสองฉบับถึงกำหนดชำระเงิน โจทก์ได้เรียกเก็บเงินตามเช็คทั้งสองฉบับนั้นแล้ว แต่ธนาคารได้ปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้งสองฉบับขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 534,375 บาท แก่โจทก์พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงิน 500,000 บาทนับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จ จำเลยให้การว่า จำเลยไม่เคยยืมเงินโจทก์ และไม่เคยส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์ โจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมาย ลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายในเช็คทั้งสองฉบับไม่ใช่ลายมือชื่อจำเลย และโจทก์ไม่เคยทวงถามจำเลย ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 534,375 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงิน 500,000 บาทนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยไม่ได้ส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับชำระหนี้เงินยืมให้แก่โจทก์ แต่เช็สดังกล่าวเป็นเช็คที่จำเลยส่งจ่ายให้นางกิริณา ช่างแก้วน้องสะใภ้ของจำเลยนำไปแลกเงินสดมาให้นางกิงคณา ทองสุขมากน้องสาวจำเลยใช้ทำธุรกิจเกี่ยวกับที่ดินและธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โจทก์กับจำเลยจึงไม่มีมูลหนี้ต่อกัน โจทก์ฟ้องเรียกเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับเอาแก่จำเลยไม่ได้นั้น โจทก์นำสืบโดยมีตัวโจทก์เองกับนางสุภาพ พันธุ์พิมานมาศผู้อ้างว่าเป็นผู้พาจำเลยไปยืมเงินโจทก์เบิกความยืนยันว่า เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2534 จำเลยได้ไปยืมเงินโจทก์เพื่อนำไปทำธุรกิจเกี่ยวกับที่ดินจำนวน 500,000 บาท มีการทำหนังสือสัญญากู้ยืมกันไว้เป็นหลักฐาน โดยจำเลยตกลงจะให้ดอกเบี้ยในเวลา 3 เดือนจำนวน 20,000 บาท ครั้นเดือนมกราคม 2535 จำเลยกับนางสุภาพไปหาโจทก์ที่บ้านของโจทก์ จำเลยแจ้งต่อโจทก์ว่าจำเลยยังหาเงินมาชำระหนี้เงินยืมคืนแก่โจทก์ไม่ทัน ขอเลื่อนการชำระหนี้ออกไปเป็นเดือนมีนาคม 2535 และจำเลยยอมส่งจ่ายเช็คพิพาทเอกสารหมายเลข 1 กับ จ.3 จำนวน 200,000 บาท และ 300,000 บาท ตามลำดับชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์ยอมรับและคืนหนังสือสัญญากู้ยืมที่ทำไว้ต่อกันให้แก่จำเลยไป ครั้นเมื่อเช็คพิพาททั้งสองฉบับถึงกำหนดโจทก์ได้นำไปเข้าบัญชีของโจทก์ที่ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่เพื่อเรียกเก็บเงิน แต่ถูกธนาคารตามเช็คพิพาทแต่ละฉบับปฏิเสธการจ่ายเงิน ปรากฏตามสำเนาใบคืน

เช็คเอกสารหมาย จ.2 และ จ.4 จากข้อนำสืบของโจทก์จะเห็นได้ว่า โจทก์มีทั้งพยานบุคคลได้แก่ตัวโจทก์เองกับนางสุภาพและมีพยานเอกสารได้แก่เช็คพิพาทเอกสารหมาย จ.1 กับ จ.3 ซึ่งเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือสืบพิสูจน์ได้ว่าโจทก์เป็นผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยการที่จำเลยส่งจ่ายชำระหนี้เงินยืมให้แก่โจทก์ แม้จำเลยจะนำสืบต่อสู่ว่าจำเลยไม่เคยยืมเงินโจทก์และไม่เคยส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับชำระหนี้เงินยืมให้แก่โจทก์ เช็คดังกล่าวเป็นเช็คที่จำเลยส่งจ่ายให้นางกิริณาน้องสะใภ้ของจำเลยนำไปแลกเงินสดมาให้นางกิงคณาน้องสาวจำเลยใช้ทำธุรกิจเกี่ยวกับที่ดิน กับใช้ในธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ตาม แต่นางกิริณาก็มีได้มาเบิกความยืนยันข้อเท็จจริงดังที่จำเลยนำสืบและฎีกาขึ้นมา จำเลยคงมีแต่นางกิงคณาน้องสาวของจำเลยเบิกความสนับสนุนเพียงปากเดียวและความก็ปรากฏว่านางกิงคณาเองมิได้รู้เห็น การที่นางกิริณานำเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปแลกเงินสดมาจากผู้ใด นางกิงคณาเพียงแต่เบิกความว่า เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเรื่องที่นางกิริณาขอเช็คพิพาทจากจำเลยไปแลกเงินสดทั้งสองนั้น พยานทราบจากจำเลย คำเบิกความของนางกิงคณาในเรื่องดังกล่าวจึงเป็นพยานบอกเล่ามีน้ำหนักน้อยข้อนำสืบของจำเลยจึงเลื่อนลอยรับฟังหักล้างน้ำหนักพยานโจทก์ไม่ได้ เชื่อว่าจำเลยส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับชำระหนี้เงินยืมให้แก่โจทก์ดังที่โจทก์นำสืบจริง โจทก์จึงเป็นผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสองฉบับโดยชอบ เมื่อธนาคารตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์มีสิทธิฟ้องเรียกเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับเอาแก่จำเลยได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 900 วรรคหนึ่ง, 914 และ 989 วรรคหนึ่ง ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า คดีนี้กับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4039/2536 ของศาลแขวงดุสิตเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกัน และคู่ความก็เป็นคู่ความรายเดียวกันจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาดังกล่าวซึ่งฟังยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่าจำเลยไม่ได้ยืมเงินโจทก์มูลหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับจึงไม่ใช่มูลหนี้ที่เกิดจากการชำระหนี้เงินยืมดังที่โจทก์ฟ้องและนำสืบ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้ทรงเช็คพิพาททั้งสองฉบับโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่าในคดีส่วนอาญาดังกล่าวจำเลยถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบใช้เงินตามเช็คอันเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่ต้องอาศัยมูลความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ จึงไม่ใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาจะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 มาใช้บังคับไม่ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์นั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

สุรินทร์ นาควิเชียร · ปรีชา เฉลิมวณิชย์ · สละ เทศรำพรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/120/2540>